
**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE
EVROPSKIM DOBROVOLJNIM
PENZIJSKIM FONDOM A.D.
BANJA LUKA**

Finansijski izvještaji za
period koji se završio
30. juna 2021.

Sadržaj

Stranica

Izveštaj o ukupnom rezultatu	3
Izveštaj o finansijskoj poziciji	4
Izveštaj o promjenama u kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 33

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU

(Svi iznosi su dati u KM, ukoliko nije drugačije naglašeno)

	Napomena	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Poslovni prihodi			
Prihodi od naknada	5	186.956	79.226
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala i energije	6	(7.415)	(6.556)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	7	(155.879)	(195.574)
Troškovi usluga	8	(73.143)	(78.398)
Troškovi amortizacije	12	(9.402)	(15.897)
Ostali operativni troškovi	9	(30.615)	(41.501)
Troškovi poreza i doprinosa		(2.337)	(3.279)
		(278.791)	(341.205)
Poslovni gubitak		(92.195)	(261.979)
Finansijski prihodi/(rashodi)			
Finansijski prihodi	10	21.836	22.715
Finansijski rashodi	10	(14)	(3)
		21.822	22.712
Gubitak redovne aktivnosti		(70.373)	(239.267)
Ostali prihodi	11	36.950	-
Ostali rashodi	11	(7.505)	(20.509)
		29.445	(20.509)
Gubitak prije oporezivanja		(40.928)	(259.776)
Poreski rashodi perioda		-	-
Gubitak perioda		(40.928)	(259.776)

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU (nastavak)

(Svi iznosi su dati u KM, ukoliko nije drugačije naglašeno)

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Gubitak perioda	(40.928)	(259.776)
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu		
<u>Pozicije koje mogu biti naknadno reklasifikovane u izvještaj o dobiti ili gubitku</u>		
<i>Rezerve fer vrijednosti (finansijska imovina po fer vrijednosti kroz OSD)</i>		
Promjena fer vrijednosti, neto od odgođenih poreza	-	-
<i>Rezerve fer vrijednosti (finansijska imovina raspoloživa za prodaju)</i>		
Promjena fer vrijednosti, neto od odgođenih poreza	-	-
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvata dobit za godinu	(40.829)	(259.776)
Gubitak po akciji:	(0,009)	(0,06)

Napomene na narednim stranama čine dio ovih finansijskih izvještaja.

Priloženi finansijski izvještaji su usvojeni na osnovu odluke Izvršnog odbora dana 09. jula 2021. godine, nakon čega će biti dostavljeni Upravnom odboru Društva na usvajanje.

Potpisano u ime Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka:

Gordana Drobnjak

Direktor

M.P.

Dragana Gajić
Odjeljenje za finansije,
računovodstvo i opšte poslove

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ POZICIJI

(Svi iznosi su dati u KM, ukoliko nije drugačije naglašeno)

	Napomena	30. jun 2021.	31. decembar 2020.
AKTIVA			
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	12	4.256	4.608
Oprema	12	74.264	82.934
Ulaganja na tuđim objektima	12	-	-
		78.520	87.542
Dugoročni finansijski plasmani			
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	13	1.000.000	1.000.000
		1.000.000	1.000.000
Tekuća sredstva			
Kratkoročna potraživanja	14	35.228	28.475
Kratkoročni finansijski plasmani	15	1.346.980	1.317.535
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	16	61.600	182.901
Aktivna vremenska razgraničenja		43.004	21.385
		1.486.812	1.550.296
Ukupna aktiva		2.565.332	2.637.838
PASIVA			
Kapital			
Akcijski kapital	17	4.400.000	4.400.000
Rezerva fer vrijednosti		(281)	(194)
Akumulirani gubitak		(1.873.959)	(1.833.031)
		2.525.760	2.566.775
Rezervisanja		760	760
Kratkoročne obaveze			
Dobavljači		10.250	3.660
Obaveze za zarade i naknade zarada		27.023	65.203
Ostale kratkoročne obaveze		-	-
Obaveze za ostale poreze i doprinose		1.539	1.440
		38.812	70.303
Ukupna pasiva		2.565.332	2.637.838

Napomene na narednim stranama čine dio ovih finansijskih izvještaja.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

(Svi iznosi su dati u KM, ukoliko nije drugačije naglašeno)

	Akcijski kapital	Rezerve fer vrijednosti	Akumulirani gubitak	Ukupni kapital
Stanje na dan 1. januar 2020.	4.400.000	(196)	(1.374.636)	3.025.168
Nerealizovani dobiti na HoV	-	2	-	2
Gubitak tekućeg perioda	-	-	(458.395)	(458.395)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	4.400.000	(194)	(1.833.031)	2.566.775
Nerealizovani dobiti na HoV	-	(87)	-	(87)
Gubitak tekućeg perioda	-	-	(40.928)	(40.928)
Stanje na dan 30. jun 2021.	4.400.000	(281)	(1.873.959)	2.525.760

Napomene na narednim stranama čine dio ovih finansijskih izvještaja.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

(Svi iznosi su dati u KM, ukoliko nije drugačije naglašeno)

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti:		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	178.182	64.830
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	1.687	-
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima	(98.126)	(87.375)
Odlivi po osnovu zarada ostalih ličnih primanja	(190.142)	(191.263)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(14.746)	(15.566)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(123.145)	(229.374)
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja:		
Prilivi od kamata	2.224	2.695
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava i opreme	(380)	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.844	2.695
Ukupni priliv gotovine	182.093	67.525
Ukupni odliv gotovine	(303.394)	(294.204)
Neto (odliv)/ priliv gotovinskih ekvivalenata i gotovine u toku perioda	(121.301)	(226.679)
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	183.901	574.664
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	61.600	347.985

Napomene na narednim stranama čine dio ovih finansijskih izvještaja.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Društvo“) osnovano je u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS". broj 13/09). Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjaluci dana 9. juna 2017. godine pod brojem: 057-0-Reg-17-001064. i to je datum koji se smatra datumom osnivanja Društva.

Osnivačka sjednica skupštine Društva je održana 6. aprila 2017. godine na kojoj je zaključen Ugovor o osnivanju Društva. Društvo je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva od strane dva osnivača: Skupne pokojninske družbe d.d. Ljubljana (Republika Slovenija, sada se zove Triglav pokojninska družba d.d. Slovenija) i Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka. U trenutku osnivanja osnovni kapital Društva iznosio je 2.948.000 KM i podijeljen je na 2.948.000 običnih akcija klase „A“ koje glase na ime. Nominalna pojedinačna vrijednost jedne akcije iznosi 1 KM.

Ugovorom o osnivanju Društva. broj OPU 434/17. od 6. aprila 2017. godine. i članom 34. definisano je da osnivači Društva imaju namjeru da nakon upisa realizuju povećanje osnovnog kapitala Društva drugom emisijom običnih akcija ukupne vrijednosti emisije 1.452.000 KM.

Osnovna poslovna djelatnost Društva je upravljanje imovinom Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, šifra djelatnosti je 66.30 - upravljanje fondovima.

Dana 22. juna 2017. godine je održana vanredna sjednica Skupštine akcionara Društva, na kojoj je donesena odluka da se izvrši povećanje kapitala sa 2.948.000 KM na 4.400.000 KM upisom i uplatama unaprijed poznatih ulagača po sljedećem:

1. EVROPSKE BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ - međunarodna organizacija osnovana sporazumom; čije sjedište je u One Exchange Square, London EC2A 2JNm Ujedinjeno Kraljevstvo i
2. FONDA ZA RAZVOJ PREDUZEĆA - SICAV-SIF u formi Société Anonyme, osnovan u skladu sa zakonima Velikog Vojvodstva Luksemburga.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je dana 31. maja 2017. godine, Društvu izdala dozvolu za rad, odnosno obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima.

Sjedište Društva je u Banjaluci, Kralja Petra I Karađorđevića 109/III. Matični broj Društva: 11157319, JIB: 4404186440003.

Društvo je upisano u Registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti RS pod brojem: 09-904- 51/17 dana 20. decembra 2017. godine. Akcije Društva registrovane su kod Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka pod brojem: 01-8248/17 dana 27. decembra 2017. godine, oznaka hartije: DEPD-R-A.

Na dan 30. juna 2021. godine. Društvo je imalo šest zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i jednog radnika sa dopunskim radom (internog revizora).

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju finansijske izvještaje Društva. Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

2.2 Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po revalorizovanim iznosima ili fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda, kao što je dalje opisano u računovodstvenim politikama.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS". broj 106/15), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS". broj 63/16), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik RS". broj 63/16).

Društvo je prilikom sastavljanja bilansa tokova gotovine koristilo direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

2.3 Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
(nastavak)**

**2.4 Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko
izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")**

Određeni novi standardi, kao i izmjene i dopune postojećih standarda stupili su na snagu za periode koji započinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine. Iako su ti novi standardi, izmjene i dopune prvi put primjenjivi u 2020. godini, oni nisu imali značajan uticaj na godišnje finansijske izvještaje Društva.

Nekoliko novih i izmijenjenih standarda i tumačenja izdanih od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde („IASB“) i njegovog Odbora za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja je odobreno za izdavanje, ali još nisu bili u primjeni na subjekte koji izvještavaju u skladu s zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj za period koji završava 31. decembra 2020. godine, i kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja.

MSFI 16 Najmovi

MSFI 16 je izdat u januaru 2016. godine i zamjenjuje MRS 17 Lizing. MSFI 16 propisuje načela priznavanja, mjerenja, prezentovanja i objavljivanja najmovi i zahtijeva da najmoprimci uzmu u obzir sve najmove u okviru jedinstvenog računovodstvenog modela sličnog računovodstvenom modelu finansijskog najma prema MRS-u 17. Standard uključuje dva izuzeća od priznavanja za najmoprimce - najam imovine „male vrijednosti“ (npr. personalni računari) i kratkoročni najam (tj. najam do 12 mjeseci). Na datum početka najma, najmoprimac će priznati obavezu plaćanja najma (tj. zakupninu) i imovinu koja predstavlja pravo korištenja predmetnog sredstva tokom perioda najma (tj. imovine s pravom korištenja).

Od najmoprimca će se tražiti da zasebno prizna kamatni trošak za najam i trošak amortizacije za imovinu koja se koristi. MSFI 16 u Republici Srpskoj je na snazi za godišnje periode koja započinju na dan ili nakon 1. januara 2021. Ranija primjena je dopuštena, ali ne prije nego što subjekt primijeni MSFI 15.

Društvo je obavilo procjenu efekata inicijalne primjene novog standarda na finansijske izvještaje, a efekat je povećanje imovine i obaveza za operativni lizing kancelarijskih prostora u iznosu od 96.309KM.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Poslovni prihodi

Poslovne prihode Društva čini naknada za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom („EDPF“) koja je definisana Zakonom o dobrovoljnom penzijskom fondu i penzijskim planovima ("Službeni glasnik RS". broj 13/09) i Pravilnikom o naknadama. broj UO-IV-8/17.

Društvo ima pravo na obračun sljedećih naknada: naknade za usluge Društva za upravljanje (naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa – ulazna naknada i naknade za upravljanje Fondom) i naknade za prenos računa člana Fonda.

Naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa - ulazna naknada se obračunava jednokratno, najviše do 1,9% od vrijednosti izvršene pojedinačne uplate. Za iznos ulazne naknade se umanjuje vrijednost svake uplate u EDPF prije pretvaranja u obračunske jedinice, ukoliko nije drugačije ugovoreno za organizatorima penzijskog plana.

Za članove penzijskog plana, naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa obračunava se procentualno od ukupne vrijednosti uplaćenih penzijskih doprinosa koje je organizator penzijskog plana uplatio za članove tog plana, najviše do 1,9% od vrijednosti izvršene uplate.

Naknada za upravljanje se utvrđuje prilikom svakog obračuna neto vrijednosti imovine EDPF, a koji je usaglašen između Društva i kastodi banke i obračunava se najviše do 2% godišnje od neto vrijednosti imovine EDPF. Naknada se obračunava svakog dana i to kao procenat podijeljen sa 365,25, uzimajući kao osnovicu neto vrijednost imovine EDPF. Neto vrijednost imovine EDPF predstavlja vrijednost imovine umanjenu za iznos obaveza.

Društvo mjesečno fakturiše EDPF naknadu za upravljanje i ulaznu naknadu. Na kraju svakog mjeseca, Društvo naplaćuje od EDPF iznos koji predstavlja zbir svih dnevnih vrijednosti naknada za taj mjesec.

Naknada za prenos računa člana EDPF predstavlja naknadu za troškove prenosa računa u EDPF kojim upravlja drugo Društvo i obračunava se kao umanjenje sredstava za iznos stvarnih troškova, s tim što naknada ne može biti obračunata u visini većoj od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske.

3.2 Poslovni rashodi, i prihodi i rashodi kamata

Poslovni rashodi, kao i prihodi i rashodi kamata, se knjiže po načelu uzročnosti.

3.3 Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u stvarno nastalom iznosu u trenutku nastajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4 Troškovi zakupa

Operativni – Društvo kao najmoprimac

Najam kod kojeg Društvo kao najmoprimac ne preuzima suštinski sve rizike i koristi vezane za vlasništvo, klasifikuje se kao operativni najam. Rashodi po osnovu operativnog najma priznaju se u dobiti ili gubitku po linearnoj metodi tokom trajanja najma i uključeni su u ostale operativne rashode.

Finansijski – Društvo kao najmoprimac

Najam kod kojeg Društvo kao najmoprimac preuzima suštinski sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom, klasifikuje se kao finansijski najam. Finansijski najam je prikazan u izvještaju o finansijskom položaju u sklopu nekretnina i opreme po trošku sticanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Ova sredstva se amortizuju kroz njihov očekivani korisni vijek koji se zasniva na trajanju najma (pogledati računovodstvenu politiku za nekretnine i opremu). Plaćanja na temelju finansijskog najma priznaju se u dobiti ili gubitku po linearnoj metodi tokom trajanja najma.

3.5 Preračunavanje sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu protivvrijednost u KM po zvaničnom kursu važećem na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu važećem na dan svake promjene, a nastale pozitivne i negativne kursne razlike knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.6 Oprema

Oprema se iskazuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualna akumulirana obezvrjeđenja vrijednosti.

Nabavnu vrijednost opreme čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti, umanjena za bilo koje trgovinske popuste i rabate.

Pod opremom se smatraju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobit koja nastane prilikom rashodovanja opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom otuđivanja opreme knjiži se na teret ostalih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korišćenja sredstava, uvećavaju vrijednost sredstava. Tekuće opravke i održavanja se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju se kao troškovi poslovanja.

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva Društva se priznaju u okviru nekretnina, postrojenja i opreme, i čine vrijednost ulaganja izvršenih na kancelarijskom prostoru koje nije u vlasništvu Društva, a u cilju uređenja navedenog prostora za obavljanje poslovne djelatnosti Društva. Navedeno ulaganje je vrednovano po nabavnoj vrijednosti, i umanjeno za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja vrijednosti, a amortizuje se u skladu sa preostalim vijekom upotrebe.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7 Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjena za ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke usljed obezvrijeđenja. Na dan bilansa stanja nematerijalna sredstva se sastoje od vrijednosti licence za računarsku opremu.

3.8 Amortizacija

Amortizacija opreme, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i nematerijalnih sredstava

Amortizacija opreme, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i nematerijalnih sredstava obračunava se proporcionalnim metodom, tokom vijeka korisne upotrebe. Osnovicu za obračun amortizacije predstavlja nabavna vrijednost pojedinačnog sredstva umanjena za njegovu rezidualnu vrijednost. Amortizacija se obračunava od trenutka kad je sredstvo raspoloživo za upotrebu ili korištenje.

Ulaganje u tuđa osnovna sredstva, amortizuje se u toku korisnog vijeka sredstva, odnosno u periodu od tri godine koliko iznosi period zakupnine poslovnog prostora.

Amortizacija opreme i nematerijalnih ulaganja obračunava se degresivnom i proporcionalnim metodom, tokom vijeka korisne upotrebe, dok se amortizacija ulaganja u tuđa osnovna sredstva obračunava proporcionalnim metodom.

Korisni vijek upotrebe i stope amortizacije pojedinih grupa sredstava, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije u 2021. i 2020. godini je sljedeći:

GRUPA SREDSTAVA	Vijek trajanja (u godinama)	Stopa amortizacije
Nepokretnosti i postrojenja	33	3%
Nematerijalna sredstva, osim softvera	10	10%
Kompjuteri, informacioni sistemi, softveri i serveri	2,5	40%
Oprema i ostala sredstva	5	20%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti

Gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvataju gotovinu i depozite po viđenju za potrebe pripreme izvještaja o tokovima gotovine i izvještaja o finansijskom položaju.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se mjere po amortizovanom trošku umanjeno za ispravku vrijednosti.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze kao i obaveze po kamatonosnim kreditima i pozajmicama vrednuju se po amortizovanom trošku.

Društvo je usvojilo zahtjeve novih standarda vezanih za Finansijske Instrumente, koje se primjenjuje od 1. januara 2020. godine. Kao što standard dopušta, uporedni podaci nisu prepravljani i prikazani su u skladu s prethodnim politikama. Nove i stare računovodstvene politike opisane su u nastavku.

(a) Priznavanje i prestanak priznavanja

Finansijski instrumenti, koji se sastoje od finansijske imovine i finansijskih obaveza, priznaju se u izvještaju o finansijskoj poziciji kada Društvo postane ugovorna strana vezano uz instrument.

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od imovine, ili kada prenosi prava na prijem ugovoreni novčanih tokova u transakciji u kojoj se prenosi znatan dio svih rizika i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ili kada niti prenosi niti zadržava znatan dio svih rizika i koristi od vlasništva i onda gubi kontrolu. Kada se kontrola zadrži, subjekt nastavlja priznavati finansijsku imovinu u mjeri u kojoj je kontinuirano uključen.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada su njezine ugovorne obaveze ispunjene, otkazane ili istekle.

(b) Klasifikacija i mjerenje

Politika primjenjiva od 1. januara 2020. godine

Sva finansijska imovina i obaveza početno se priznaju po fer vrijednosti, koja je obično transakcijska cijena, uključujući, gdje je to prikladno, transakcije koje se mogu direktno pripisati sticanju ili izdavanju finansijske imovine ili finansijske obaveze, s izuzetkom potraživanja od kupaca bez značajne komponente finansiranja, koja se mjeri po transakcijskoj cijeni, utvrđenoj u skladu s računovodstvenim politikama subjekta za prihode.

Finansijska imovina određena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Finansijska imovina klasifikuje se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako proizlazi iz ugovora koji ne dovode do novčanih tokova koji su isključivo glavnica i kamata, ili na drugi način kada se drži u poslovnom modelu kod kojeg se uglavnom realizuje prodajom. Takva imovina se ponovo mjeri po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Dobici i gubici koji proizlaze iz ponovnog mjerenja iskazuju se u bilansu uspjeha kao transakcijski troškovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(b) Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

Finansijska imovina određena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD)

Finansijska imovina klasifikuje se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako proizlazi iz ugovora koji dovode do novčanih tokova koji su samo plaćanje glavnice i kamata i ako se drži u poslovnom modelu koji dio ostvaruje prodajom, a dio držanjem do dospijeca priznaje se početno po fer vrijednosti uvećanoj za sve troškove koji se mogu direktno pripisati transakciji, ili u slučaju potraživanja od kupaca, po transakcijskoj cijeni.

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja finansijska imovina se ponovo mjeri po fer vrijednosti a kumulativna dobit ili gubitak u odnosu na amortizovani trošak priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i rezervi fer vrijednosti. Prihodi od kamata te dobiti ili gubici od kursnih razlika nastalih od te imovine uključuju se u finansijske prihode ili rashode u bilansu uspjeha. Ova imovina je takođe predmet umanjenja vrijednosti.

Kada se ta imovina prestane priznavati, kumulativna dobit ili gubitak se reklasifikuje iz kapitala u dobit ili gubitak.

Finansijska imovina određena po amortizovanom trošku (AT)

Finansijska imovina se vodi po amortizovanom trošku kada nastane iz ugovora koji rezultuje ugovornim novčanim tokovima, a koja se drži u poslovnom modelu radi naplate ugovornih novčanih tokova.

Ona se vrednuje po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope i podložna je gubicima od umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata uključeni su u finansijske prihode.

Politika primjenjiva prije 1. januara 2020. godine

Sva finansijska imovina i obaveza početno se priznaju po fer vrijednosti, što je obično transakcijska cijena, uključujući gdje je prikladno, transakcijske troškove. Nakon toga, mjerenje ovisi o njihovoj klasifikaciji kako slijedi:

Finansijski instrumenti određeni po amortizovanom trošku (AT)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope uključujući smanjenje za gubitke od umanjenja. Prihodi od kamata uključeni su u finansijske prihode.

Obaveza prema dobavljačima i ostale obaveze

Obaveza prema dobavljačima i ostale obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se iskazuju po amortizovanom trošku, osim ako bi učinak diskontovanja bio beznačajan, u kojem se slučaju iskazuju po trošku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(c) Umanjenje vrijednosti imovine

(i) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Politika primjenjiva od 1. januara 2020. godine

Društvo priznaje ispravku vrijednosti za umanjenje vrijednosti finansijske imovine koja se određuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i po amortizovanom trošku te ugovornu imovinu potraživanja po osnovu najma i finansijske garancije na temelju očekivanog kreditnog gubitka. Povećanja i smanjenja ispravki vrijednosti za umanjenje vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Očekivani kreditni gubici predstavljaju razliku između ugovornih novčanih tokova (ili cijene transakcije) i očekivanih novčanih tokova na kraju izvještajnog razdoblja na temelju prethodnog iskustva Društva i razumnih i potkrepljujućih očekivanja o budućim kreditnim uslovima.

Za potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu i potraživanja po osnovu najma, Društvo priznaje umanjenje vrijednosti na temelju vjerovatnosti da kupac neće ispuniti obavezu tokom vijeka trajanja imovine, te gubitak koji će nastati s obzirom na taj propust (očekivani gubitak tokom vijeka trajanja). Društvo definiše neispunjavanje obaveza kad kupac ne ispuni obvezu u roku dužem od 90 dana nakon dospijeca. Za svu ostalu imovinu, Društvo početno priznaje umanjenje vrijednosti na temelju vjerovatnosti da će kupac ili ugovorna strana propasti u narednih 12 mjeseci, osim ako nije došlo do značajnog pogoršanja kreditne sposobnosti ili ako se u cjelosti izgubi kreditna sposobnost u kojem slučaju se ispravka vrijednosti za umanjenje vrijednosti povećava na očekivani životni gubitak. Imovina se umanjuje za kreditne gubitke kada postoji jedan ili više događaja opisanih u prethodnim politikama za umanjenje vrijednosti kao što je navedeno i u nastavku.

Politika primjenjiva prije 1. januara 2020. godine

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja preispituju se na kraju svakog izvještajnog perioda kako bi se utvrdilo postoje li objektivni dokazi umanjenja vrijednosti. Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti uključuje dostupne podatke koji su uočeni od strane Društva o jednom ili više sljedećih gubitaka:

- 1) značajne finansijske poteškoće dužnika ili izdavatelja;
- 2) kršenje ugovora. kao što je neispunjavanje ugovornih obaveza ili zakašnjelo plaćanje;
- 3) postaje vjerovatnim da će dužnik ili izdavatelj ući u stečaj ili drugu finansijsku reorganizaciju;
- 4) značajne promjene u tehnološkom, tržišnom, ekonomskom ili pravnom okruženju koje imaju negativan učinak na dužnika ili izdavatelja;
- 5) opšti pad sposobnosti vezano uz grupu finansijske imovine da izvrši plaćanja u roku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(c) Umanjenje vrijednosti imovine

(i) Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Politika primjenjiva prije 1. januara 2020. godine (nastavak)

Ako takvi dokazi postoje za potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja i ostala finansijska imovina iskazana po amortizovanom trošku, gubitak od umanjenja vrijednosti mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih na početnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine (tj. efektivna kamatna stopa izračunata pri početnom priznavanju te imovine) pri čemu je učinak diskontovanja značajan. Ta se procjena provodi grupno kada ta finansijska imovina ima slične karakteristike rizika, kao što je slično stanje prekoračenja dospijeća a nisu pojedinačno procijenjene kao umanjena. Budući novčani tokovi za finansijsku imovinu koji se zajednički procjenjuju za umanjenje vrijednosti temelje se na iskustvu istorijskog gubitka za imovinu s karakteristikama kreditnog rizika sličnim zajedničkoj grupi.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja, gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje kroz račun dobiti i gubitka. Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti neće imati za posljedicu knjigovodstvenu vrijednost imovine iznad one koja bi bila utvrđena da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u prethodnim godinama.

(ii) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Interni i vanjski izvori informacija se preispituju na kraju svakog perioda izvještavanja kako bi se identifikovale naznake koje upućuju na to da je nefinansijska imovina, uključujući nekretnine, postrojenja i opremu, nematerijalnu imovinu s ograničenim vijekom trajanja i ulaganja. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost imovine.

Izračun nadoknadive vrijednosti

Nadoknadivi iznos imovine je veći iznos upoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u upotrebi. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom procjene diskontne stope prije opozivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo.

Ako sredstvo ne ostvaruje novčane prilive u velikoj mjeri nezavisno od onih iz drugih sredstava, nadoknadivi iznos se određuje za najmanju grupu sredstava koja nezavisno stvara novčane prilive (tj. jedinica koja stvara novac).

Priznavanje gubitka od umanjenja vrijednosti

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u računu dobiti i gubitka ako knjigovodstvena vrijednost sredstva ili jedinice koja stvara novac kojoj pripada prelazi njezin nadoknadivi iznos. Gubici od umanjenja priznati u vezi jedinica koje stvaraju novac trebaju smanjiti knjigovodstvenu vrijednost ostalih sredstava u jedinici (ili skupini jedinica) na pro rata osnovi, osim što se knjigovodstvena vrijednost imovine neće smanjiti ispod njezine pojedinačne fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje (ako su mjerljivi) ili vrijednost u upotrebi (ako je to moguće utvrditi).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(c) Umanjenje vrijednosti imovine

(ii) Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nastavak)

Ukidanje gubitaka od umanjenja imovine

U pogledu imovine gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ako je došlo do povoljne promjene u procjenama korištenim za određivanje nadoknadivog iznosa.

Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti ograničeno je na knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u prethodnim godinama. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti priznaje se u računu dobiti i gubitka u godini u kojoj su ukidanja priznata.

3.10. Obezvrijeđenje vrijednosti stalne imovine

Na dan bilansa stanja rukovodstvo Društva analizira vrijednost nematerijalnih ulaganja i opreme prikazane u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko materijalno ulaganje i opremu postoji obezvrijeđenje nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Obezvrijeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda. ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti. kada se obezvrijeđenje tretira kao smanjenje revalorizacije rezerve do revalorizovanog iznosa.

Ako se kasnije poništi obezvrijeđenje vrijednost sredstava prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrijeđenje. Poništenje obezvrijeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacije rezerve.

Na dan 31. decembra 2020. godine. na osnovu procjene rukovodstva Društva, ne postoje indikacije da je vrijednost nematerijalnih sredstava i opreme obezvrijeđena.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Porezi i doprinosi iz rezultata

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak obuhvata tekući porez na dobitak i odložene poreze na dobitak. Tekući i odloženi porez na dobitak se priznaju u bilansu uspjeha, osim ako nisu nastali iz poslovnih kombinacija ili stavki priznatih direktno u kapitalu, odnosno u ostalom ukupnom rezultatu.

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak se obračunava korištenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Beneficije za zaposlene

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Zakonom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, najmanje u visini jedne trećine neto prosječne mjesečne plate radnika isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca. Otpremnina ne može biti veća od šest prosječnih mjesečnih plata isplaćenih radniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu. Na osnovu IAS 19 "Primanja zaposlenih" zahtjeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine.

Prema mišljenju rukovodstva Društva, sadašnja vrijednost obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova, nije materijalno značajna za finansijske izvještaje posmatrane u cjelini, i zbog toga u ovim finansijskim izvještajima nisu izvršena rezervisanja po ovom osnovu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode. Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvređenje finansijske imovine na osnovu procijenjenih kreditnih gubitaka. U procjeni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređenja za sumnjiva potraživanja Društvo se oslanja na standard za finansijske instrumente i pravila Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“).

U skladu sa standardom za finansijske instrumente, parametar “Vjerovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza - probability of default (PD)” se utvrđuje kao prosjek PD u roku od 1 godine koje objavljuju rejting agencije Standard & Poor’s, Moody’s i Fitch prema zadnjim dostupnim izvještajima za kreditni rejting koji ima Bosna i Hercegovina od strane istih kreditnih agencija.

Parametar „Gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja obaveza - loss given default (LGD)” se utvrđuje u skladu sa važećim propisima ABRS-a. (Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka i Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive).

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

5. PRIHODI OD NAKNADA

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Prihodi od ulazne naknade i naknade za upravljanje		
Prihodi od ulazne naknade u EDPF	82.264	53.337
Prihodi od naknade za upravljanje EDPF-om	104.331	25.889
	186.596	79.226

6. TROŠKOVI MATERIJALA I ENERGIJE

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Troškovi goriva	3.510	3.839
Troškovi energije	2.214	1.718
Troškovi kancelarijskog materijala	183	320
Troškovi ostalog režijskog materijala	187	226
Troškovi opreme koja se u cjelini otpisuje u momentu nabavke (auto gume)	1.250	330
Troškovi vode	71	53
	7.415	6.507

7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Bruto plate zaposlenih	146.699	188.848
Bruto naknade za dopunski rad i ugovor o djelu	6.544	4.090
Bruto naknade zaposlenima	-	-
	155.879	192.938

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

8. TROŠKOVI USLUGA

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Troškovi zakupa poslovnog prostora	22.500	22.500
Troškovi zakupa računovodstvenog softvera	21.060	21.015
Troškovi usluga održavanja	7.245	8.813
Troškovi PTT usluga (telefon, internet i poštarina)	14.258	7.357
Troškovi reklame i reklamnog materijala	4.943	16.491
Troškovi reklame i propagande (i objava oglasa)	1.726	-
Troškovi ostalih usluga	864	2.221
	52.346	78.427

Troškovi usluga za prvu polovinu 2021. godine iznose 52.346 KM od čega najznačajniji iznos predstavljaju troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu od 22.500 KM i zakupa softvera 21.060 KM. Ugovor o zakupu poslovnog prostora je zaključen na period od tri godine, odnosno do aprila 2023. godine

9. OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Troškovi usluga za odnose sa javnošću	7.020	7.020
Troškovi premija osiguranja	2.006	5.362
Troškovi revizije i srodnih usluga	4.160	6.002
Troškovi usluge štampanja	2.434	6.813
Troškovi reprezentacije	471	1.042
Troškovi održavanja internet stranice	2.296	2.129
Troškovi naknade AZORS – saglasnosti	2.500	2.725
Troškovi platnog prometa	1.048	877
Troškovi vođenja računa u Centralnom registru HOV	750	750
Troškovi naknade AZORS – nadzor	1.586	397
Administrativne i sudske takse	1.201	1.125
Troškovi stručnog usavršavanja	140	533
Troškovi pretplate na časopise i stručne publikacije	248	220
Troškovi članarina	131	96
Ostalo	4.027	6.388
	30.018	41.479

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

10. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata na obveznice	19.836	19.891
Prihodi od kamata na depozite	1.900	2.679
Prihodi od amortizacije diskonta	101	145
Ukupno finansijski prihodi	21.837	22.715
Finansijski rashodi		
Rashodi po osnovu amortizacije diskonta (troškovi kupovine obveznica)	(14)	(3)
Ukupno finansijski rashodi	(14)	(3)

11. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	01.01.-30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
Ostali prihodi		
Prihodi od uskl.vrij.imovine - ulaganja u OIF – Triglav high yield	5.068	-
Prihodi od uskl.vrij.imovine - ulaganja u OIF – Triglav renta	31.882	-
	36.950	-
Ostali rashodi		
Rashodi od uskl.vrij.imovine - ulaganja u OIF – Triglav high yield	-	1.323
Rashodi od uskl.vrij.imovine - ulaganja u OIF – Triglav renta	-	10.518
Prihodi od uskl.vrij.imovine - ulaganja u OIF – Triglav obveznički	7.505	8.668
	7.505	20.519
Neto ostali prihodi	29.445	(20.519)

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

12. OPREMA, NEMATERIJALNA SREDSTVA I ULAGANJA U TUĐA OSNOVNA SREDSTVA

	Nematerijalna sredstva	Oprema	Ulaganja na tuđim objektima	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost:</i>				
Na dan 1. januar 2020.	27.094	193.335	36.929	257.358
Nabavke u toku perioda	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020.	27.094	193.335	36.929	257.358
Na dan 1. januar 2021.	27.094	193.335	36.929	257.358
Nabavke u toku perioda	-	380	-	-
Na dan 30. jun 2021.	27.094	193.715	36.929	257.358
<i>Ispravka vrijednosti:</i>				
Na dan 1. januar 2020.	1.777	85.719	33.467	120.963
Amortizacija	709	24.298	3.462	28.469
Umanjenje vrijednosti imovine	20.000	384	-	20.384
Na dan 31. decembar 2020.	22.486	110.401	36.929	169.816
Na dan 1. januar 2021.	22.486	110.401	36.929	169.816
Amortizacija	352	9.051	-	9.403
Na dan 31. decembar 2020.	22.838	119.452	36.929	179.219
Sadašnja vrijednost				
Na dan 31. decembar 2020.	4.608	82.934	-	87.542
Na dan 30. jun 2021.	4.256	73.883	-	78.139

Na dan 30. juna 2021. godine ne postoje ograničenja vlasništva nad nematerijalnim sredstvima i opremom Društva.

Nematerijalna sredstva koja na dan 30. juna 2021. godine. iznose neto 4.256 KM.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

13. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>30. jun 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
<i>(Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na 30. jun</i>	1.000.000	1.000.000
Obveznice Republike Srpske		
	<u>1.000.000</u>	<u>1.000.000</u>

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti odnosi se na obveznice Republike Srpske oznake RSBD-O04, emitovane 25. emisijom i to javnom ponudom. Vrijednost kupljenih obveznica je 1.000.000 KM, odnosno 1.000 obveznica nominalne vrijednosti 1.000 KM. Datum dospjeća obveznica je 4. avgust 2027. godine. kamatna stopa je fiksna i iznosi 4% na godišnjem nivou.

14. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	<u>30. jun 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
Potraživanja za ulaznu naknadu i nakn. za upravljanje	34.758	26.345
Ostala kratkoročna potraživanja	470	2.130
	<u>35.228</u>	<u>28.475</u>

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

15. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>30. jun 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
<i>Udjeli u otvorene investicione fondove po fer vrijednosti</i>		
- Triglav Renta	328.709	328.709
- Triglav Obveznički	402.321	402.321
- Triglav High Yield	175.692	175.692
	<u>906.722</u>	<u>906.722</u>
<i>Oročeni depoziti do godinu dana</i>		
- MF Banka a.d. Banja Luka	350.000	350.000
	<u>350.000</u>	<u>350.000</u>
 <i>Promjena vrijednosti udjela u otvorene investicione fondove po fer vrijednosti</i>		
	90.257	60.813
	<u>1.346.979</u>	<u>1.317.535</u>

Udjeli u otvorene investicione fondove po fer vrijednosti

Društvo je u toku 2018. godine u skladu sa odlukama Izvršnog odbora od 2. novembra 2017. i 1. marta 2018. godine, kao i saglasnosti Upravnog odbora Društva od 17. novembra 2017. godine, kupilo udjele u otvorenim investicionim fondovima kojima upravlja Triglav Skladi, Družba za upravljanje d.o.o. Ljubljana.

Naziv fonda	Broj udjela	Nominalna vrijednost	Troškovi kupovine	Cijena na dan 30. jun 2021.	Vrijednost na dan 30. jun 2021.	Korekcija vrijednosti
Triglav Renta	11.442,41	328.709	1.783	35,00	400.433	71.723
Triglav Obveznički	36.933,57	402.321	1.783	10,84	400.417	(1.903)
Triglav High Yield	9.661,95	175.692	1.114	20,30	196.130	20.437
		906.722	4.680		996.980	90.257

Oročeni depoziti

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 30. juna 2021. godine u iznosu od 350.000 KM cjelokupno se odnose na oročene novčane depozite kod poslovne banke MF Banka a.d. Banja Luka, sa ugovorenom godišnjom kamatnom stopom od 1,10% na rok od 13 mjeseci.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

16. GOTOVINA I EKIVALENTI GOTOVINE

	<u>30. jun 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
Žiro račun u domaćoj valuti	63.366	182.447
Žiro račun - devizni	5	372
Blagajna	229	82
	<u>63.600</u>	<u>182.901</u>

17. KAPITAL

Akcijski kapital

Akcijski kapital Društva je formiran inicijalnom uplatom osnivača prilikom osnivanja. Društvom upravljaju akcionari srazmjerno uloženi sredstvima u redovne akcije u skladu sa Statutom Društva.

Na dan 30. juna 2021. godine akcijski kapital Društva se sastoji od 4.400.000 redovnih akcija nominalne vrijednosti jedne akcije od 1 KM sa sljedećom strukturom vlasništva u kapitalu:

		<u>30. jun 2021.</u>	<u>30. jun 2021.</u>
	<u>Broj akcija</u>	<u>Iznos u KM</u>	<u>Učešće u %</u>
Triglav pokojninska družba d.d. Ljubljana	1.496.000	1.496.000	34
Penzijski rezervni fond RS a.d. Banja Luka	1.452.000	1.452.000	33
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	726.000	726.000	16,5
Fond za razvoj preduzeća (ENEF)	726.000	726.000	16,5
	<u>4.400.000</u>	<u>4.400.000</u>	<u>100</u>

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)
(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

18. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

U normalnim uslovima poslovanja, Društvo ostvaruje transakcije sa povezanim licima. Stanja na kraju perioda, koja proizilaze iz transakcija sa povezanim licima, uključena u ovim finansijskim izvještajima su sljedeća:

	01.01.- 30.06.2021.	01.01.- 30.06.2020.
BILANS USPJEHA		
Prihodi od naknada		
- Evropski dobrovoljni penzijski fond	186.596	79.226
	186.596	79.226
Rashodi		
Troškovi ličnih primanja ključnog rukovodećeg osoblja društva	85.040	108.875
	30. jun 2021.	31. decembar 2020.
BILANS STANJA		
Potraživanja za ulaznu proviziju i naknadu za upravljanje		
- Evropski dobrovoljni penzijski fond	32.770	26.027
Ukupna potraživanja	32.770	26.027

19. SUDSKI SPOROVI

Na dan 30. juna 2021. godine Društvo nije imalo sudskih sporova u kojima je tužena strana, niti je vodilo sudske sporove protiv svojih dužnika.

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka**
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala a vlasnicima obezbijedi prinos na kapital.

Obzirom da Društvo nema obaveza po osnovu kredita, struktura kapitala Društva sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva ispituju strukturu kapitala na godišnjem nivou.

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza objelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

Kategorije finansijskih instrumenata su prikazane u narednoj tabeli:

	30. jun 2021.	31. decembar 2020.
Finansijska imovina		
Dugoročni finansijski plasmani	1.000.000	1.000.000
Potraživanja	35.228	28.475
Kratkoročni finansijski plasmani	1.346.980	1.317.535
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	61.600	182.901
Ukupno finansijska imovina	2.443.808	2.528.911
Finansijske obaveze (dobavljači)	10.250	3.660

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

U svom redovnom poslovanju, Društvo je, u različitom obimu, izloženo određenim finansijskim rizicima, i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama Društva. Društvo ne stupa u transakcije sa izvedenim finansijskim instrumentima, kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi.

Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer obavlja svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (KM) koja je fiksno vezana za EUR.

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji, kroz efekte promjene visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine.

Obzirom da Društvo ima kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa. Imovina Društva je investirana u dužničke hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske) i depozite kod banaka.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir da se rokovi dospjeća oročenih depozita podudaraju sa procjenom roka u kojem navedena sredstva neće biti korišćena za kupovinu hartija od vrijednosti, kao i alternativne izvore finansiranja i refinansiranja.

(c) Rizik od promjene cijena kapitala

Društvo nije izloženo značajnom riziku promjena cijena svojih usluga, s obzirom da rukovodstvo Društva nema saznanja o eventualnim značajnim promjenama cijena usluga koje bi bile odobrene od strane regulatornog organa, Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja vjerovatnoću nemogućnosti brze prodaje finansijske imovine Društva po cijeni koja je približno jednaka fer vrijednosti te imovine.

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Društva. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti) koja omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospjeća. Društvo ne koristi finansijske derivate.

Ročnost dospjeća finansijske imovine i obaveza Društva na dan 31. decembra 2020. godine i 30. juna 2021. godine je sljedeći:

**Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim
penzijskim fondom a.d. Banja Luka
Finansijski izvještaji za period koji se završio 30. juna 2021.**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

20. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Finansijska imovina 2021. godina	U Konvertibilnim markama				
	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	Ukupno
Bez kamata	61.600	53.820	-	996.980	1.112.400
Kamatonosno	-	36.164	350.000	1.000.000	1.386.164
Ukupno	61.600	89.984	350.000	1.996.980	2.498.564

Finansijska imovina 2020. godina	U Konvertibilnim markama				
	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	Ukupno
Bez kamata	182.901	33.532	-	967.535	1.183.968
Kamatonosno	-	16.392	350.000	1.000.000	1.366.392
Ukupno	182.901	49.924	350.000	1.967.535	2.550.360

Finansijske obaveze 2021. godina	U Konvertibilnim markama				
	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	Ukupno
Bez kamata	10.250	-	-	-	10.250
Ukupno	10.250	-	-	-	10.250

Finansijske obaveze 2020. godina	U Konvertibilnim markama				
	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	Ukupno
Bez kamata	3.660	-	-	-	3.660
Ukupno	3.660	-	-	-	3.660

Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih lica i preuzetih obaveza i odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Društvu što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva.

Društvo nije značajnije izloženo kreditnom riziku s obzirom da na dan 30. juna 2021. godine potraživanja Društva iznose 35.228 KM.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 30. juna 2021. godine iskazane su u iznosu od 10.250 KM. Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospjele obaveze, pri čemu Društvo dospjele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Društva smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza priznatih u priloženim finansijskim izvještajima aproksimira njihovoj fer vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE (nastavak)

(svi iznosi su u KM, osim ako nije naznačeno drugačije)

21. DOGAĐAJI NAKON BILANSA

Nije bilo drugih događaja nakon dana bilansa koji bi zahtjevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije, kako se to zahtjeva prema IAS 10 "Događaji poslije izvještajnog perioda".

22. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer.

Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je deset godina, pri čemu pravo na utvrđivanje i naplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od deset godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

23. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursjevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primijenjeni za preračun deviznih pozicija u izvještaju o finansijskom položaju u KM, za pojedine glavne valute su bili sljedeći:

	30. jun 2021.	31. decembar 2020.
EUR	1.95583	1.95583
Američki dolar (USD)	1.645214	1.5926